

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2024

Fundació privada per a la Xarxa Oberta, Lliure i Neutral

Aquest 2024...

Malgrat la pressió creixent en el sector de les telecomunicacions, la Fundació guifi·net ha mantingut tots els seus projectes durant aquest 2024, fent un gran esforç per equilibrar els comptes i garantir la continuïtat de la seva missió. Aquest any també ha vingut marcat per un canvi rellevant en la presidència del patronat, una transició que ha reforçat el compromís col·lectiu per seguir avançant en la consolidació i expansió de la xarxa.

Amb la mateixa voluntat de sempre, guifi·net ha continuat desplegant la seva xarxa de comuns per fer arribar una connectivitat d'Internet de qualitat arreu del territori. L'objectiu segueix sent facilitar que totes les persones, independentment de la seva ubicació, puguin desenvolupar tasques personals i professionals a través d'una xarxa més sostenible, amb serveis propers i a preus justos.

Tot i els canvis i reptes del sector, guifi·net treballa per a aconseguir els seus objectius i projectes, posant a disposició eines i infraestructura al servei dels participants i impulsors de la xarxa.

Des de la Fundació, volem expressar el nostre agraïment a totes les persones i actors de l'ecosistema guifi·net que han confiat en el projecte i han contribuït a teixir una infraestructura mancomunada. Gràcies per fer possible una connexió a Internet més justa, assequible, propera i sostenible, i per apostar per un model alternatiu de telecomunicacions que prioritza la col·laboració i el bé comú.

Qui som...

El Patronat

- Gabriel Lucas (President)
- Lluís Dalmau (Secretari)
- Ramon Amblàs (Vocal)
- Gil Forcada (Vicepresident)
- Leandro Navarro (Vocal)

Equip de treball

- Lluís Dalmau (Administració i serveis)
- Meritxell Vilaró (Administració)
- Aurelio Campo (Legal)
- Abdelkader Ziani (Tècnic)

1. Trajectòria guifi-net

A **guifi-net** portem més de 20 anys apostant per una connexió d'Internet de qualitat, sostenible, compartida i amb serveis de proximitat.

guifi-net neix a Gurb (Osona) l'any 2004 fruit de l'impuls de la ciutadania i de la necessitat d'un grup de veïns i veïnes de diversos municipi catalans per a poder accedir a Internet. Aquests, davant la negativa de les grans operadores a oferir-los solucions a la manca de connectivitat i de l'interès per desenvolupar una xarxa de telecomunicacions alternativa decideixen crear una xarxa pròpia de telecomunicacions amb radioenllaços, inicialment connectant els municipis de Calldetenes, Gurb, Santa Eugènia de Berga i Vic, després estenent-se per diferents punts de Catalunya i de la península, per compartir i connectar-se a Internet.

La xarxa, que l'anomenarien **Xarxa Oberta, Lliure i Neutral, guifi.net**, va anar creixent arreu del territori en punts de connexió amb radioenllaç de persones usuàries, però també en nombre d'actors col·laboradors que es van anar unint i promovien la xarxa.

De fet, **guifi-net** ha continuat sumant connexions al llarg de la seva existència, tant per radioenllaç, però també i, sobretot, amb projectes de desplegament de fibra òptica. I això, és possible gràcies a l'ecosistema actual del projecte i el cofinançament de: ciutadania, administracions públiques, entitats i instal·ladors i operadors locals, petits i mitjans, que ofereixen els serveis a la població.

D'aquesta manera, des de **Guifi-net**, assegurem que la xarxa és utilitzada pel bé comú, que la infraestructura mancomunada que no recaigui en mans d'un sol operador com passa amb les grans operadores. Generem el mínim impacte ambiental, no dupliquem infraestructures, sinó que aprofitem canalitzacions existents i utilitzem una mateixa xarxa, fet que redueix l'impacte ambiental, visual i assegurem el desenvolupament d'una economia de la zona, circular, del territori.

Som:

Innovació tecnològica – Oferim solucions tecnològiques innovadores que faciliten i milloren l'accés a Internet de banda ampla, de qualitat i a preus justos.

Economia de proximitat i col·laborativa – El nostre model econòmic es basa en la compartició de la xarxa, que és entesa i utilitzada com un bé comú per assegurar la sostenibilitat i col·laboració entre tots els agents participants, prioritzant l'economia local.

Transformació social – El nostre model de gestió de les telecomunicacions és participatiu, les mateixes usuàries de la xarxa són el motor de transformació i de canvi. Connectem el territori, sense discriminacions.

Premis:

2022. Finalistes amb dos projectes a dues categories diferents de l'edició dels **Broadband**

Awards 2022 de la **Comissió Europea**

2015. Premi Broad Band Awards, Comissió Europea

2009. Premi Nacional de les Telecomunicacions de la Generalitat de Catalunya

Aniversaris:

2024. 2è aniversari del projecte **guifi-net**

2024. 1^{6è} aniversari de la **Fundació guifi-net**

2. Ecosistema guifi-net

Són moltes les persones, operadores, entitats i administracions públiques que any rere any confien i impulsen la xarxa de comuns oberta, lliure i neutral per fer arribar un accés de qualitat i just a la ciutadania. I, des de la Fundació, sempre treballem amb la voluntat de poder oferir suport, acompanyament i coordinació a totes les parts implicades en aquesta tasca d'oferir una connectivitat de qualitat a ple segle XXI que ens mou des dels inicis d'aquest gran projecte. A **guifi-net** som:

- ➔ Usuàries finals que gaudim de la connexió a través de la xarxa.
- ➔ Operadores petites i mitjanes locals que ofereixen els serveis a la població i que també inverteixen en desplegaments.
- ➔ Administracions públiques, associacions i comunitats de veïns d'arreu del territori que aposten per impulsar i desplegar xarxa a la seva zona.
- ➔ Persones voluntàries i/o empreses que ajuden a difondre, fan aportacions i donacions per accelerar els desplegaments dels projectes en marxa.

Dades guifi-net 2024

- Més usuaris connectats a la xarxa de comuns
- Manteniment de totes les zones d'activitat
- Col·laboració amb operadores i administracions

3. Fundació guifi-net

La creació de la xarxa **guifi-net** a la comarca d'Osona va veure la necessitat, al cap d'uns anys, de disposar d'una entitat jurídica. Per aquest motiu, el 2008, neix la **Fundació guifi-net** amb la finalitat de poder formalitzar els convenis amb els actors participants i impulsors de la xarxa, els objectius i principis i poder dur a terme les tasques a través d'una estructura legal.

La Fundació, sense ànim de lucre i que el 2024 ha fet 16 anys, s'encarrega de facilitar, coordinar i organitzar accions amb la col·laboració dels diferents actors participants de l'ecosistema. A més, és qui promou i cofinança i fa el manteniment dels projectes desplegats. A **Fundació guifi-net...**

- ◆ **Facilem l'accés a Internet** de qualitat, a un preu just, amb serveis de proximitat i a través d'una xarxa més sostenible per a totes les persones, sense discriminacions.
- ◆ **Promovem i cofinancem** projectes de **desplegament** de la **xarxa** de comuns a diverses zones.
- ◆ **Fomentem** el desenvolupament dels **operadors petits i mitjans locals** de telecomunicacions que ofereixen serveis d'accés a Internet a la població.
- ◆ **Coordinem, gestionem i col·laborem** amb tots els **participants** que promouen el projecte al territori: persones usuàries, operadores, entitats, institucions, voluntaris, etc.
- ◆ **Impulsem** el model tecnològic, social i econòmic de la xarxa amb transparència, vocació universal i no-discriminatòria.

4. La xarxa mancomunada

El nostre model d'infraestructura no s'emmarca dins del model convencional i predominant dins del sector que ja coneixem. Si bé les grans operadores opten cadascuna per tenir la seva pròpia xarxa privada i, d'aquesta manera, duplicar diverses infraestructures o monopolitzar zones posant barreres econòmiques d'entrada altes a altres operadores petites o mitjanes, el model de xarxa de comuns de **guifi-net** aposta per construir, oferir i posar a disposició una única infraestructura al servei de totes aquelles operadores, administracions i entitats que vulguin oferir els serveis de connexió a preus justos i assequibles per a tothom.

Per nosaltres és fonamental entendre la infraestructura com un bé comú on cada una de les parts interessades i implicades en pugui obtenir i oferir serveis, ajustant-se als principis de la XOLN i apostant per un model molt més sostenible i amb menys impacte econòmic i ambiental.

Una xarxa...

- **Oberta.** Tothom pot accedir-hi i participar-hi sense discriminacions per connectar-se a un Internet de qualitat.
- **Lliure.** Qui s'hi connecta pot fer-hi activitat econòmica, social, cultural, aportar-hi contingut o simplement intercanviar-ne.
- **Neutral.** Assegurem la no-intromissió de qualsevol ens públic o privat, no tenim dependències polítiques ni responem a interessos especulatius.
- **Mancomunada.** Una xarxa pensada per al bé comú, per això, la gestionem de manera conjunta i de manera participativa.

D'aquesta manera assegurem un model de xarxa:

- **Col·laboratiu.** Entenem les xarxes de telecomunicacions com un bé comú, promovem l'economia de la zona, de proximitat.
- **Participatiu.** Els diferents participants decideixen com impulsar i gestionar la xarxa o quins criteris, compromisos i protocols s'estableixen, sempre de manera consensuada.
- **Multioperador.** Els veïns i veïnes han de poder escollir entre diferents ofertes locals.
- **Cofinançat.** El creixement i la promoció de la xarxa s'aconsegueix a través de les aportacions econòmiques dels diferents agents, entre ells, els mateixos usuaris.

5. Donacions 2024

Com cada any, gràcies a les aportacions, donacions i inversions per part de tot l'ecosistema **guifi-net**, es desenvolupa arreu del territori per oferir un accés a Internet de qualitat.

Totes aquelles persones que volen, aposten i creuen en la promoció de la xarxa de comuns i fan una donació, a més de contribuir en els objectius de l'entitat, obtenen beneficis fiscals (segons legislació respectiva de la seva Comunitat Autònoma) en la declaració de la renda per haver col·laborat en una entitat sense ànim de lucre.

I és així, entre altres fonts de finançament, que des de l'entitat podem incidir en la millora i transformació de les telecomunicacions i generar un impacte social i econòmic en les persones que així ho desitgin.

Més de 150.000€ en donacions rebudes al llarg del 2024

6. Projectes 2023

- **Perafità (Osona-Lluçanès, Catalunya)**

- Associació de Veïns de Perafità en gestiona el manteniment i les altes
- Web: fundacio.guifi.net/osona

- **Marata (Franqueses del Vallès, Catalunya)**

- Operadores que ofereixen serveis: Som Connexió i Ticae
- Web: fundacio.guifi.net/marata-turo

- **Sakana (Navarra)**

- Operadores que ofereixen serveis: Abaila, Evel, Sisnet, Sona i Wikai
- Web: fundacio.guifi.net/sakananet

- **Valle de Erro - Valle de Ollo – Cendea de Olza (Navarra)**

- Operadores que ofereixen serveis: Abaila, Evel, Sisnet, Sona i Wikai
- Web: fundacio.guifi.net/ollo-olza

- **Zumaia (Euskadi)**

- Operadores que ofereixen serveis: Abaila, Bikotek i Evel.
- Web: fundacio.guifi.net/zuntz-optikoa-zumaia

7. Activitats 2024

En l'exercici d'aquesta memòria i des del 2021 s'han produït fets que estan afectant de forma significativa a l'activitat i a l'estructura de la Fundació.

Aquests efectes es preveuen fins i tot pel 2025 i més enllà.

El sector de les telecomunicacions està en un procés de transformació i agrupació, a resultes del qual dos dels operadors participants van ser integrats en altres més grans. Aquest fet va determinar que les empreses absorbents van deixar de pagar factures emeses per la Fundació, i acceptades pels operadors anteriors, per uns imports que superen de centenars de milers d'euros.

Per altra banda, hi ha un altre operador participant que va reduir la seva activitat des de 2021, migrant les connexions obtingudes a la xarxa de comuns cap a la seva pròpia xarxa i deixant de pagar factures emeses per serveis prestats.

El que ha comportat que la Fundació va interposar demandes judicials a aquests operadors en la defensa del bé comú.

La principal activitat desenvolupada durant l'any 2024 va ser la d'estabilitzar tots els projectes on participa la fundació i al final de l'exercici tots continuen actius amb algun de nou i amb més persones usuàries.

Durant la darrera setmana de 2024 es va arribar a un acord amb dos d'aquests operadors amb els que hi havia oberta una disputa.

9. Més informació

Articles científics:

- Roger Baig; Ramon Roca; Felix Freitag; Leandro Navarro. Guifi·net, una infraestructura de xarxa procomú gestionada de forma col·lectiva. [versió catalana] a "[Computer Networks](#)" Volum 90, 29 octubre 2015, p. 150-165. <<https://people.ac.upc.edu/leandro/pubs/crowds-guifi-ca.pdf>>.
- Bart Braem; Chris Blondia; Christoph Barz; Henning Rogge; Felix Freitag; Leandro Navarro; Joseph Bonicioli; Stavros Papathanasiou; Pau Escrich; Roger Baig; Aaron L. Kaplan; Axel Neumann; Ivan Vilata; Blaine Tatum; Malcolm Matson. A Case for Research with and on Community Networks. A: "ACM SIGCOMM Computer Communication Review" Volum 43, núm. 3, juliol 2013, p. 68-73. <<https://www.sigcomm.org/sites/default/files/ccr/papers/2013/July/2500098-2500108.pdf>>.
- [Davide Vega](#); [Roger Baig](#); [Llorenç Cerdà-Alaberna](#); [Esunly Medina](#); [Roc Meseguer](#); [Leandro Navarro](#). A technological overview of the guifi.net community network. A "[Computer Networks](#)" Volum 93, 24 desembre 2015, p. 260-278. <<https://people.ac.upc.edu/leandro/pubs/crowds-guifi-ca.pdf>>.

**L'accés a Internet és un dret humà
(ONU, 2011)**

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2024

fundacio.guifi.net

Fundació privada per a la Xarxa Oberta, Lliure i Neutral

Crta. Sant Bartomeu del Grau, Km 2,6
08503 Gurb, Barcelona